

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
วิชา รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก
(Political Science in Tipitaka)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
คณะ	สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา	๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก Political Science in Tipitaka
๒. จำนวนหน่วยกิต	๒ หน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน	๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ๒. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระครูสุตธรรมภาณี, ผศ. ๓. อาจารย์ผู้สอน พระครูสุตธรรมภาณี, ผศ./อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๔ สาขาวิชาศาสนาและปรัชญา
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	-ไม่มี-
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	-ไม่มี-
๘. สถานที่เรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจความหมายของรัฐศาสตร์วิเคราะห์หลักธรรมที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกโดยศึกษาเปรียบเทียบรัฐศาสตร์แนวพุทธกับรัฐศาสตร์ทั่วไป

วัตถุประสงค์

ก. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

หลังเรียนจบรายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

๑. อธิบายความหมาย และขอบข่ายรัฐศาสตร์ทั่วไปและในทัศนะของพระพุทธศาสนาได้
๒. อธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกได้
๓. สามารถประยุกต์หลักรัฐศาสตร์ตามทัศนะของพระพุทธศาสนามาใช้กับสังคมได้

ข. วัตถุประสงค์เชิงคุณธรรม

๑. มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่และรู้จักใช้อย่างมีเหตุผล
๒. รู้จักคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประสานเชื่อมโยงแนวความคิด
๓. สามารถนำหลักการปกครองแนวพุทธไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. กำลังดำเนินการทำสื่อการเรียนการสอนโดย e-learning
๒. เปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักฐานเชิงประจักษ์

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของรัฐศาสตร์ วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีหลักทางรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก หลักธรรมของผู้บริหารเปรียบเทียบรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์กับรัฐศาสตร์ทั่วไป

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะพุทธศาสตร์

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
ด้านบุคลิกภาพ	- มีการสอดแทรกเรื่องการสำรวมในสมณภาวะ การครองจีวรหรือการแต่งกาย การเข้าสังคมและศาสนพิธี เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการวางตัวในการทำงานในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องและในกิจกรรมปฎิบัติพิเศษ ก่อนที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา
ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนวินัยในตนเอง	- กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนิสิตต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มในการทำรายงานตลอดจน กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอรายงานเพื่อเป็นการฝึกให้นิสิตได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนิสิตที่มอบหมายให้นิสิตหมุนเวียนกันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรมเพื่อฝึกให้นิสิตมีความรับผิดชอบ - มีกติกาที่จะสร้างวินัยในตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลา เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เสริมสร้างความกล้าในการแสดงความคิดเห็น
จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	- มีการให้ความรู้แก่นิสิตในการนำเอาความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎกไปใช้ในการทำงานที่จะทำให้ นิสิตอยู่ร่วมกับคนอื่นและคนในสังคมได้

๔.๒ การพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละด้าน (จาก มคอ.๒ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๑.คุณธรรม จริยธรรม					๒.ความรู้					๓.ทักษะทางปัญญา				๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔
●	●	○	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	●

๔.๒.๑ คุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>(๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม</p> <p>(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๓) มีภาวะผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งได้</p> <p>(๕) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ และพระพุทธศาสนา</p>	<p>๑) ขณะบรรยาย หรือทำกิจกรรมใดๆ ผู้บรรยายจะสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม</p> <p>๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน</p> <p>๓) ยกกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม ให้นิสิตแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหา</p>	<p>๑) ประเมินโดยผู้สอนและเพื่อนสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานและความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๓) ประเมินคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต</p>

๔.๒.๒ ความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p> <p>(๒) สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมโดยใช้แนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนารวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือทางพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับ</p>	<p>๑) บรรยาย</p> <p>๒) มอบหมายให้นำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ๑ เรื่อง</p> <p>๓) กิจกรรมในชั้นเรียน</p>	<p>๑) สอบ</p> <p>๒) สมุดบันทึก</p> <p>๓) รายงาน</p> <p>๔) การสังเกตพฤติกรรม</p>

<p>การแก้ไขปัญหาในสังคม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๓) สามารถติดตามความก้าวหน้าแนวคิดใหม่ๆทางด้านพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งเข้าใจวิธีการนำไป ประยุกต์ใช้</p> <p>(๔) มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัยและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาวิทยาการใหม่ๆทางด้านพระพุทธศาสนา</p> <p>(๕) สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>		
---	--	--

๔.๒.๓ ทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ</p> <p>(๒) สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์</p> <p>(๔) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางบาลีสันสกฤตได้อย่างเหมาะสม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๓) สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ</p>	<p>๑) มอบหมายหัวข้อ และให้ยกกรณีศึกษาตัวอย่างที่สอดคล้องกับหัวข้อเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าและร่วมกันอภิปรายกลุ่ม</p> <p>๒) กำหนดให้ส่งรายงานและนำเสนอการศึกษาค้นคว้า</p>	<p>๑) ประเมินจากผลงานและการของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนออย่างเป็นระบบ</p> <p>๒) ประเมินผลจากข้อสอบกลางภาค / ปลายภาค ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตอบโดยการคิดวิเคราะห์ ด้วยการนำความรู้ทางหลักการ ทฤษฎีไปประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมมีเหตุผล</p>

๔.๒.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) สามารถให้ความช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกในการแก้ปัญหา สถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งใน บทบาท ของผู้นำหรือในบทบาทของผู้ร่วมทีม ทำงาน</p> <p>(๒) มีความรับผิดชอบในการกระทำ ของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p> <p>(๓) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็น ในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัว และส่วนรวม พร้อมทั้งแสดง จุดยืน อย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและ ของกลุ่ม</p>	<p>๑) มอบหมายงานให้ผู้เรียน ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ความ รับผิดชอบและการเป็นสมาชิกที่ ดีของกลุ่ม</p> <p>๒) กำหนดกิจกรรมแบ่งกลุ่ม ตอบคำถามในชั้นเรียน</p>	<p>๑) ประเมินจากพฤติกรรมและการ แสดงออกของผู้เรียนระหว่างการเรียนการ สอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานของผู้เรียนที่ นำเสนอตามที่ได้รับมอบหมาย</p>

๔.๒.๕ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการ เรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
<p>ความรับผิดชอบหลัก</p> <p>(๑) สามารถใช้เทคนิคทาง คณิตศาสตร์และสถิติ ในการ วิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ข้อมูลทั้ง เชิงปริมาณและคุณภาพ</p> <p>(๔) สามารถใช้สารสนเทศและ เทคโนโลยีสื่อสารอย่างเหมาะสม</p> <p>ความรับผิดชอบรอง</p>	<p>๑) มอบหมายกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสืบค้นสื่อสารที่หลากหลาย รูปแบบ</p> <p>๒) มอบหมายงานให้ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน</p>	<p>๑) ประเมินจากความสามารถในการ นำเสนอต่อชั้นเรียนโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ</p> <p>๒) ประเมินจากผลงานตามกิจกรรมการ เรียนการสอนที่ผู้สอนมอบหมาย</p>

<p>(๒) สามารถแปลงข้อมูลเป็นข่าวสารที่มีคุณภาพและเหมาะสมต่อการสื่อสารทั้งกับบุคคลและกลุ่มคน ในสถานการณ์ที่หลากหลาย</p> <p>(๓) สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การฟัง และการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ</p>	
--	--	--

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	<p>บทที่ ๑ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับรัฐศาสตร์</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความนำ - ความหมายและความสำคัญของรัฐศาสตร์ -ขอบข่ายของการศึกษารัฐศาสตร์ -องค์ประกอบและรูปแบบของรัฐ -วิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์ -ประโยชน์ของการศึกษารัฐศาสตร์ - บทสรุป 	๓	<p>บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Course outline/ Lecture/ Assign</p>	<p>พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน</p>
๒-๓	<p>บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีกำเนิดรัฐ</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความนำ -แนวคิดทฤษฎีกำเนิดของรัฐ -วิวัฒนาการของรัฐ -พัฒนาการสู่ความเป็นรัฐสมัยใหม่ -จุดมุ่งหมายของรัฐและบทบาทหน้าที่ของรัฐ -การรับรองรัฐ -ความแตกต่างระหว่าง คำว่า รัฐ ชาติ และประเทศ -บทสรุป 	๖	<p>บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference</p>	<p>พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน</p>
๔	<p>บทที่ ๓ กำเนิดรัฐในพระไตรปิฎก</p> <ul style="list-style-type: none"> -ความนำ -ความหมายและลักษณะของการกำเนิดรัฐในพระไตรปิฎก 	๓	<p>บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/</p>	<p>พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน</p>

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-สรุปวิเคราะห์การกำเนิดรัฐในพระไตรปิฎก -ประโยชน์และคุณค่าของการศึกษากำเนิดรัฐในพระไตรปิฎก -สรุป		Conference	
๕	บทที่ ๔ สภาพการปกครองในสมัยพุทธกาล -ความนำ -ความเป็นมาของมหาชนบท ๑๖ แคว้น และระบอบการปกครองสมัยพุทธกาล -ความสัมพันธ์ระหว่างแคว้นในสมัยพุทธกาล -ความขัดแย้งและสงครามระหว่างแคว้นในสมัยพุทธกาล -ความสัมพันธ์ระหว่างพระพุทธเจ้ากับพระมหากษัตริย์ในสมัยพุทธกาล -บทบาทของพระพุทธเจ้าในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสมัยพุทธกาล -สรุป	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน
๖	ทดสอบกลางภาค	๓		
๗	บทที่ ๕ หลักนิติรัฐในพระไตรปิฎก -ความนำ -หลักการนิติรัฐในทางรัฐศาสตร์ -หลักนิติรัฐที่ปรากฏในพระไตรปิฎก -พัฒนาการของนิติรัฐในพระไตรปิฎก -เป้าหมายของนิติรัฐทั่วไปกับนิติรัฐตามแนวพระพุทธศาสนา -สรุป	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน
๘-๙	บทที่ ๖ ธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก -ความนำ -ความหมายของหลักธรรมาภิบาล -หลักธรรมาภิบาลสากล -ธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก -ธรรมาภิบาลแนวคิดสากลกับแนวคิดในพระไตรปิฎก -กรณีศึกษาในการเรียนธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎกกับการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทย -สรุป	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑๐-๑๑	บทที่ ๗ หลักการปกครองในพระไตรปิฎก -ความนำ -ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการปกครอง -แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองที่ปรากฏในพระไตรปิฎก -หลักการปกครองที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ในพระไตรปิฎก -สรุป	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน
๑๒	บทที่ ๘ หลักธรรมสำหรับผู้ปกครองในพระไตรปิฎก -บทนำ -ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผู้ปกครองตาม - -แนวพระพุทธศาสนา -หลักธรรมสำหรับผู้ปกครองที่ปรากฏในพระไตรปิฎก -การประยุกต์ใช้หลักธรรมสำหรับผู้ปกครองตามแนวพระพุทธศาสนา -สรุป	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน
๑๓-๑๔	บทที่ ๙ รูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ในพระไตรปิฎก -ความนำ -ความหมายและความเป็นมาของพระสงฆ์ -พระธรรมวินัยในฐานะธรรมนูญการปกครองของคณะสงฆ์ -รูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ -แนวคิดเชิงประชาธิปไตยในการปกครองคณะสงฆ์ -แนวคิดเชิงสังคมนิยมในการปกครองคณะสงฆ์ -สรุป	๖	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัย รัตน์ มาสอน
๑๕	บทที่ ๑๐ การบูรณาการบริบทรัฐศาสตร์กับบริบททางพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน -ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนจักรกับอาณาจักร -พระพุทธศาสนากับการเมือง -พระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง -พระวินัยบัญญัติกับการเมืองการปกครอง -พระพุทธศาสนากับการแก้ไขความขัดแย้ง	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ อภิปรายกลุ่มจากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระครูสุตธรรม ภาณี, ผศ. และอาจารย์ชัย รัตน์ มาสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	ทางการเมือง			
	รวมจำนวนชั่วโมงที่สอน	๔๕		
๑๗	สอบปลายภาค			

๖. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

๖.๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑,๑.๖, ๑.๗,๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๖ ๑๖	๒๐ % ๕๐ %
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑- ๔.๖,๓.๔.	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอ รายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐ %
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้น เรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก พระครูโสภณปริยัติสุธี (ศรีบรรดร ภิรมโม) รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก. พิมพ์ครั้งที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒
๓. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี
๔. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ไม่มี

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนักศึกษา ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นักศึกษามีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรือแนวคิดใหม่ๆ

.....